

11.09.2023

Asia/3

§ 531

V 27.9.2023, Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite perusterveydenhuollon jatkuvuudesta ja omahoitajista jokaiselle

HEL 2023-003746 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ottaa käyttöön hoidon jatkuvuutta kuvaavat mittarit ja lisäksi, että jokaisella tulisi olla omahoitaja ja että omalääkäriyttä tulisi vahvistaa.

Terveystieteiden tutkimuskeskus (1326/2010) 8 §:n mukaan terveydenhuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki (612/2021) korostaa hoidon laadun merkitystä hyvinvointialueen palvelujen järjestämisessä. Lain mukaan hyvinvointialueen sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) on seurattava ja arvioitava julkisesti järjestetyn sosiaali- ja terveydenhuollon laatua.

THL on tutkinut kansallisesti asiakkaiden hoidon jatkuvuutta vuodesta 2019 perusterveydenhuollon avosairaanhoidon vastaanotto- ja etä-

11.09.2023

Asia/3

asiointikäynneillä. Mittarina on käytetty Continuity of Care (COCI) -indeksiä. COCI-indeksi voidaan ottaa käyttöön terveysasemilla, kun Apotista saatava raportointi mahdollistaa sen.

Helsingin terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallin mukaisesti taataan hoidon jatkuvuus tarjoamalla asiakkaalle tarvittaessa yhteyshenkilö, joka koordinoi asiakkaan tarvitseman palvelun ja hoidon.

Perusterveydenhuollon kiireettömän hoitoon pääsyn enimmäisaikojen tiukentumisen vuoksi terveysasemilla on käynnistetty hoitotakuuprojekti, jonka tavoitteena on edelleen parantaa asiakkaiden hoidon saavuutta ja jatkuvuutta THK-toimintamallin mukaisesti. Terveysasemien hoitojonon purun lisäksi myös muita toimintatapoja mietitään projektissa uudelleen, jotta tiukentuvaan hoitotakuuseen pystytään vastaamaan.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto. Esitetty vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 15.08.2023 § 132

HEL 2023-003746 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ja 24 muun valtuu-

tetun valtuustoaloitteesta koskien perusterveydenhuollon hoidon jatkuvuutta kuvaavien mittarien käyttöönottoa ja hoidon jatkuvuutta parantavia toimenpiteitä:

"Aloitteessa ehdotetaan, että hoidon jatkuvuutta kuvaavia mittareita käyttöönotetaan Helsingissä ja niiden tulosten perusteella on suunniteltava hoidon jatkuvuutta parantavia toimenpiteitä ja seurattava niiden vaikuttavuutta. Aloitteessa todetaan, että yksityisellä sektorilla on Suomessa äskettäin julkaistu tutkimustietoa hoidon jatkuvuutta kuvaavan Continuity of Care Index (COCI) -mittarin avulla, jonka käyttö myös Helsingissä olisi hyödyllistä. Jokaisella tulisi myös olla omahoitaja ja omalääkäriyttä on vahvistettava.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallin mukaisesti taataan hoidon jatkuvuus tarjoamalla asiakkaalle tarvittaessa yhteyshenkilö, joka koordinoi asiakkaan tarvitseman palvelun ja hoidon. Hoidon jatkuvuutta mittaavia laatumittareita on tärkeää saada palvelujen käyttöön, jotta niiden tulosten perusteella voidaan edelleen kehittää palvelujen hoidon jatkuvuutta parantavia toimenpiteitä ja seurata niiden vaikuttavuutta.

Terveys- ja hyvinvointilain (1326/2010) 8 §:n mukaan terveydenhuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Terveys- ja hyvinvointilain toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki (612/2021) korostaa hoidon laadun merkitystä hyvinvointialueen palvelujen järjestämisessä. Lain mukaan hyvinvointialueen sekä Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) on seurattava ja arvioitava julkisesti järjestetyn sosiaali- ja terveydenhuollon laatua.

Hoidon jatkuvuutta pidetään tärkeänä osana perusterveydenhuollon laatua, sillä se kertoo osaltaan onnistuneesta hoidon prosessista, joka on sidoksissa tavoiteltaviin lopputuloksiin. Jatkuvuus on tärkeää erityisesti ikääntyneiden sekä pitkäaikais- ja monisairaiden hoidossa. Hoidon jatkuvuus voidaan määritellä asiakkaan henkilökohtaisen hoitosuhteen jatkuvuudella, tiedonkulkuun liittyvällä hoidon jatkuvuudella sekä hoidon suunnitteluun ja toteutukseen liittyvällä hoidon jatkuvuudella. Hoidon jatkuvuutta voidaan tutkia esimerkiksi arvioimalla vastaanotokäyntiä, tiedonkulkua, vuorovaikutussuhteita tai terveyspalvelujen suunnittelua ja toteutusta.

THL on tutkinut kansallisesti asiakkaiden hoidon jatkuvuutta vuodesta 2019 perusterveydenhuollon avosairaanhoidon vastaanotto- ja etäasiointikäynneillä. Mittarina on käytetty Continuity of Care (COCI) -indeksiä, joka vaihtelee 0–1 välillä. Luku 1 tarkoittaa täydellistä hoidon jatkuvuutta. Tilastovuoden 2022 perusterveydenhuollon avosairaanhoidon

don vastaanotto- ja etäasiointikäynneillä indeksikeskiarvo oli lääkärikäynneillä matala noin 0,3 ja hoitajakäynneillä erittäin matala alle 0,2. Vuoden 2022 tulosten luotettavuutta heikentävät Helsingin ja Vantaa-Keravan hyvinvointialuetta koskevat tietopuutokset, jotka vaikuttavat koko maan tietojen kattavuuteen. Helsingin terveysasemilla harkittiin vuoden 2023 tulokorttiin COCI-indeksin käyttöönottoa mittaamaan perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto- ja etäasiointikäyntien hoidon jatkuvuutta. COCI-indeksi voidaan ottaa käyttöön terveysasemilla, kun Apotista saatava raportointi mahdollistaa sen.

Perusterveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsyn enimmäisaikoja tiukennetaan koko Suomessa portaittain 1.9.2023 alkaen. Hoitotakuu on syyskuusta 2023 alkaen terveysasemilla 14 vuorokautta ja vuoden 2024 marraskuusta seitsemän vuorokautta. Tämän johdosta terveysasemilla on käynnistetty hoitotakuuprojekti, jonka tavoitteena on edelleen parantaa asiakkaiden hoidon saatavuutta ja jatkuvuutta THK-toimintamallin mukaisesti. Terveysasemien hoitojonon purun lisäksi myös muita toimintatapoja mietitään projektissa uudelleen, jotta tiukentuvaan hoitotakuuseen pystytään vastaamaan.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Hoidon jatkuvuus on keskeinen terveydenhuollon laatuun, kokonaisvaltaisuuteen, tehokkuuteen, yhteistyöhön ja kustannuksiin sekä väestön terveyteen myönteisesti vaikuttava tekijä. Yksinomaan hoidon saatavuuden painottaminen niukkojen resurssien vallitessa saattaa vähentää hoidon jatkuvuutta. Tämä voikin mahdollisesti aiheuttaa hoidon laadun heikkenemistä, asettaa esteitä sujuvalle hoidolle asiakkaan näkökulmasta ja lisätä terveydenhuoltopalvelujen tehottomuutta."

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi